

**PRINCIPALELE DATE PRIVIND
ACTIVITATEA SECȚIEI DE ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGIE
DESĂȘURATĂ ÎN ANUL 2021¹**

1.

MEMBRII SECȚIEI

Membri titulari :

Acad. Dan Berindei
Acad. Mihai Bărbulescu (24 noiembrie 2021)
Acad. Paul Helmut Niedermaier
Acad. Ioan-Aurel Pop
Acad. Victor Spinei
Acad. Alexandru Zub

Membri corespondenți:

Prof. Ioan Bolovan
Prof. Ionel Căndea
Prof. Constantin C. Petolescu
Prof. Andrei Pippidi
Prof. Vasile Pușcaș (15 septembrie 2021)
Dr. Dorina-Elena Rusu

Membri de onoare din țară:

Prof. Ioan Caproșu (1934-2021)
Prof. Dumitru Protase
Prof. Radu Ciuceanu

Membri de onoare din străinătate:

Prof. Guillermo Morón, Venezuela
Prof. Hélène Carrère d'Encausse, Franța
Prof. Gabriel de Broglie, Franța
Prof. Cesare Alzati, Italia
Andrei Eșanu, Republica Moldova
Prof. Svend Hansen, Germania
Prof. Carol Iancu, Franța

Structura Secției de Științe Istorice și Arheologie s-a modificat în anul 2021 prin alegerea ca membru corespondent a dlui Prof. Vasile Pușcaș și titularizarea dlui Prof. Mihai Bărbulescu. Secția îl are ca președinte de onoare pe academicianul Dan Berindei și este condusă de acad. Victor Spinei, președinte.

Membrii Secției au răspuns solicitărilor institutelor din subordine, ale instituțiilor și persoanelor care s-au adresat Secției, au participat în comisiile Secției și ale Academiei Române,

¹ Întocmit conform Anexei 1

la organizații, comisii sau redacții științifice, evaluare de proiecte, coordonare de colecții științifice și au desfășurat o activitate atât în plan publicistic cât și didactic.

PUBLICAȚIILE SECȚIEI

- *Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie, XXXX, 2021*, Editura Academiei Române (sub tipar)

- *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, vol I-V, Victor Spinei, Dorina N. Rusu (coord.), Editura Karl A. Romstorfer a Muzeului Național al Bucovinei Suceava (sub tipar)

În privința activității de cercetare, membrii Secției au publicat sau au pregătit pentru tipar **6 cărți** de autor, **10 cărți** în colaborare, **22** cărți editate sau coordonate, au publicat peste **35** de studii și articole, **12** recenzii și note, peste **50** de lucrări de popularizare în reviste de cultură, ziare, alte periodice.

Menționăm cele mai importante dintre publicațiile membrilor Secției în anul 2021:

Acad. Mihai Bărbulescu

Profesor la Universitatea „Babeș Bolyai” Cluj-Napoca

Director, Arhiva de folclor a Academiei Române Cluj-Napoca

- *Tabula Imperii Romani – Forma Urbis Romani. Dacia* (Union Académique Internationale/International Academic Union – Romanian Academy), Editura Academiei Române, București, 2021, 523 p.

- *Soarta antichităților romane din Dacia în secolul XIX*, în „Sub semnul datoriei și împlinirii. Studia in honorem Dorina N. Rusu”, Ioan Bolovan, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei (coord.), Editura Academiei Române, București, 2021, p. 323-338.

Prof. Ioan Bolovan, m.c.

Directorul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca

- „Socioeconomic and Marital-Status Inequalities in Longevity: Adult Mortality in Transylvania, 1850–1914”, în *Journal of Interdisciplinary History*, LI : 4 (Spring 2021), pag. 533-564 (în colaborare cu Elena Crinela Holom și Mihaela Hărăguș)

- *Școală, biserică, stat și națiune în istoria României. Omagiu profesorului Cornel Sigmirean la împlinirea vârstei de 65 de ani*, coord. Liviu Boar, **Ioan Bolovan**, Laura Stanciu, Editura Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021, 1141 pag.

- *Sub semnul datoriei și al împlinirii. Studia in Honorem Dorina N. Rusu*, coord. **Ioan Bolovan**, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei, Editura Academiei Române, București, 2021, 556 pag.

- „Nicolae Iorga și instituțiile culturale românești din Transilvania”, în vol. *Omagiu profesorului și istoricului Viorel Faur la împlinirea vârstei de 80 de ani*, coordonatori Cristian Balaj, Antonio Faur, Constantin Moșincat, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021, pag. 89-96

Prof. Ionel Cândea, m.c.

Directorul Centrului de Studii Dunărene al Muzeului Brăilei „Carol I”

- Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a, vol. V, *Franța și chestiunea Basarabiei la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920)*, Gheorghe E. Cojocaru, Eugen-Tudor Scifos (ed), coordonatorii colecției: **Ionel Cândea** și Victor Spinei, Editura Academiei Române - Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București - Brăila, 2021, 277 p.

- Victor Țvircun, *Iviți din negura uitării/ Contribuții la istoria familiilor Cantemir și Cantacuzino*, seria „Basarabica” (19), Victor Spinei, **Ionel Cândea** (coord.), Editura Academiei Române - Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București-Brăila, 2021, 606 p.

- Valentin Burlacu, *Formarea și evoluția Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești. Context intern și extern (1924-1940)*, seria „Basarabica” (20), Victor Spinei, **Ionel Cândea** (coord.), Editura Academiei Române - Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București-Brăila, 2021, 689 p.

- Sergei G. Bocharov, *Between the Byzantium, the Mongols and the Ottomans - The studies of the history of Crimea in the 13th-18th centuries*; edited by Ludmila Bacumenco-Pîrnău, Colecția FLORILEGIUM, Curatores seriei VICTOR SPINEI et IONEL CÂNDEA, București, Editura Academiei Române; Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2021, 433 p.

- *Un document inedit din colecția „Ionașcu Ion”, a Muzeului Brăilei „Carol I”*, în „Sub semnul datoriei și al împlinirii. Studia în Onorarea Dorina N. Rusu”, Ioan Bolovan, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei (coord.), Editura Academiei Române, București, 2021, p. 311-316.

Prof. Radu Ciuceanu, m.o.

Directorul Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului

- *Intrarea în tunel*, Ediția a doua revăzută și adăugită îngrijită de Corneliu Beldiman, Prefața ediției întâi, notă asupra ediției întâi și note de Octavian Roske, Prefața ediției a doua de Octavian Roske, Notă asupra ediției a doua de Corneliu Beldiman, INST, Colecția „Documente”, București, 2021, 578 p.;

- *Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia. Documente (1948-1963)*, Ediție îngrijită de Corneliu Beldiman, Notă asupra ediției de Corneliu Beldiman, INST, Colecția „Documente”, București, 2021, 668 p.

Prof. Carol Iancu, m.o. (Franța)

- *O sută de ani după tratatul minorităților (1919). Aspecte din istoria și civilizația evreilor din România*, Carol Iancu (coord.), Editura Academiei Române, 2021, 355 p.
- *Le prince Alexandre Ioan Cuza et la France. Quelques observations sur sa politique interne et internationale*, în „Sub semnul datoriei și al împlinirii. Studia in Honorem Dorina N. Rusu”, Ioan Bolovan, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei (coord.), Editura Academiei Române, București, 2021, p. 245-257

Prof. Constantin Petolescu, m.c.

Conducător de doctorat, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”

- *Armata romană din Dacia*, Editura Academiei Române, București, 2021, 255 p. (sub tipar)
- *Sate din valea Topolniței în harta austriacă din 1723*, în „Sub semnul datoriei și al împlinirii. Studia in honorem Dorina N. Rusu”, Ion Bolovan, Ion-Aurel Pop, Victor Spinei (coord.), București, 2021, p. 361-375
- *Noi cercetări arheologice din castrul de la Câmpulung (Pescăreasa, punct Jidova) (2010-2015)*, „Materiale și cercetări arheologice”, S.N., Nr. XVII, 2021, p. 129-163 Editura Academiei Române, 2021 (în colaborare cu Florian Matei-Popescu și Ion Dumitrescu).
- . Contribuție la vol. publicat cu ocazia expoziției de la Madrid: *Archaeological treasures of Romania. Dacia and Roman roots*, Madrid, Ministerio de Cultura y Deporte, 2021:
 - *Dacia: from geographic notion to part of the Roman World*, p. 116-127.
 - *Trajan and Hadrian, two Hispanic emperors whose destinies were linked to Dacia*, p. 172-178.
 - *Military units recruited on the Iberian Peninsula and stationed in Dacia*, p. 194-202.
 - *Dacian civilians in Hispania*, p. 203-204.
 - *Emperors Trajan's works on the Lower Danube*, p. 205-207.

Prof. Andrei Pippidi, m.c.

CSI, Institutul de Studii Sud-Este Europene

- Mihai Berza, *De la Méditerranée à la mer Noire*, édition par Andrei Pippidi, Brăila, Editura Istros, 2021, 868 p.
- *Balkan Hinterlands. The Danubian Principalities*, în Paschalis M. Kitromilides, Constantinos Tsoukalas (eds), *The Greek Revolution. A Critical Dictionary*, Harvard, 2021, 9 p.+ 1 map.
- *Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe*, Proceedings of the Session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019), edited by Ivan Biliarsky, Mihail Mitrea and Andrei Timotin, 2021, 404 p. (BIESEE 15) coordonatorii colecției: **Andrei Pippidi** și Andrei Timotin

- *Un călător grăbit și informatorii săi*, în „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, t.XXXIX, 2015-2020, p. 233-242.

Acad. Ioan-Aurel Pop:

Președintele Academiei Române

Profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de istorie

- *Southeastern Europe in the Middle Ages and Early Modern Time. Power and Influence Between Vatican and Orthodoxy* (Berlin: Frank & Timme, 2021, 216 p.;

- *History of Romania* [în limba chineză] (Beijing: China Renmin University Press, 2021), 275 p.

- *Academia Română și rolul ei în unitatea intelectuală a românilor*, în volumul „Sub semnul datoriei și al împlinirii. Studia in honorem Dorina Rusu”, Ioan Bolovan, **Ioan-Aurel Pop**, Victori Spinei (coord.), Editura Academiei Române, 2021, p.45

- *Mihai Viteazul și creștinătatea transilvană*, în „Voivodul Mihai Viteazul – apărător și mărturisitor al credinței strămoșești” (Târgoviște: Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, 2021), p. 209.

- *Tratatul de la Trianon a consfințit în plan internațional actul înfăptuit de români în 1918*, interviu cu Acad. Ioan-Aurel Pop, realizat de Carmen Fărcașiu, în volumul „România după ‘‘Marele Război’’. Provocări politico-diplomatice 1919-1920”, coordonatori: Cecilia Cârja și Marcela Sălăgean, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021, pp. 11-22.

Prof. Vasile Pușcaș, m.c.

CSI, Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj Napoca

- *Keith Hitchins: The Historian, s Honesty/Onestitatea istoricului*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2021, 170 p.

- *Istoria din cotidian*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2021, 264 p.

- *The Ribbentrop-Ciano Diktat-Transylvania and the Romanian-Hungarian Relations (1940-1944)*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2021, 378 p.

- *Despre diplomația culturală a României la începutul anilor 90*, în vol. „Sub semnul datoriei și împlinirii. Studii in honorem Dorina N. Rusu”, coord. I. Bolovan, I. A. Pop, V. Spinei, București, Editura Academiei Române, 2021, p. 501-516.

Dr. Dorina-Elena Rusu, m.c.

- Corectură și redacție la *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, vol. I-V, Victor Spinei, **Dorina N. Rusu** (coord.), Editura Karl A. Romstorfer a Muzeului Național al Bucovinei Suceava (sub tipar)

- Referat pentru cartea *Ardealul în spațiul Sud-Est European. Studii de istorie a habitatului în zona României în secolele IX-XIV*, autor acad. Paul Helmut Niedermaier.

- *Ganduri la o aniversare*, în vol. „Domnul a pus povăuitor fiecărui neam. Preafericitului Parinte Patriarh Daniel la împlinirea a 70 de ani”, Basilica, București, 2021, p. 359-361.

- *O smerită muțumire la ceas aniversar*, în vol. Omagial pentru Preasfințitul Ioan, Mitropolitul Banatului.

Acad. Victor Spinei:

Vicepreședinte al Academiei Române

Președintele Secției de Științe Istorice și Arheologie

Profesor, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Istorie

- *Sub semnul datoriei și împlinirii. Studia in honorem Dorina Rusu*, Edit. I. Bolovan, I.-A. Pop, V. Spinei, Edit. Academiei Române, București, 2021.

- *Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki*, Seria a 3-a (Coordonatori V. Spinei, I. Câdea), V, *Franța și chestiunea Basarabiei la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920)*, edit. Gh. E. Cojocaru, E.-T. Scifos, Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2021, 277 p. ISBN 978-973-27-3382-0; ISBN 978-606-654-439-9.

- *Analele Academiei Române*, Anul 154 (2020), Seria a V-a, vol. XXXI, Coordonator V. Spinei, Edit. Academiei Române, București, 2021, 384 p.

- V. Țvirunc, *Iviți din negura uitării. Contribuții la istoria familiilor Cantemir și Cantacuzino (Basarabica)*, Coordonatori **V. Spinei** și I. Câdea, 19), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2021, 606 p.

- V. Burlacu, *Formarea și evoluția Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești (1924-1940) (Basarabica)*, Coordonatori **V. Spinei** și I. Câdea, 20), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2021, 694 p.

- *Societatea medievală și modernă a românilor. În onoarea lui Demir Dragnev la 85 de ani (Basarabica)*, Coordonatori **V. Spinei** și I. Câdea, 20), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2021, 503 p.

- S. G. Bocharov, *Between the Byzantium, the Mongols and the Ottomans. The studies of the history of Crimea in the 13th-18th centuries*, (*Florilegium magistrorum historiae archaeologiaeque Antiquitatis et Medii Aevi*, Curatores seriei **V. Spinei** et I. Câdea, XXIV), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2021, 433 p.

- V. Spinei, *Dualitatea terminologică a voievodatelor românești în perioada medievală și renascentistă*, în „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române”, Seria V, XXXIX, 2015-2020 [2021], p. 115-201.

- V. Spinei, *Les tribus nomades de steppe dans l'espace carpto-danubien depuis la préhistoire jusqu'au début du premier millénaire de l'ère chrétienne*, în „Dacia”, NS, LXIV, 2020 [2021], p. 7-65.

SESIUNI ȘTIINȚIFICE ORGANIZATE DE SECȚIA DE ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGIE

- *Ziua Academiei Române. 150 de ani de la nașterea lui Nicolae Iorga (online)* (Academia Română, 31 martie 2021). Au susținut comunicări : **acad. Ioan Aurel Pop**, președintele Academiei Române, **acad. Victor Spinei**, vicepreședinte al Academiei Române, acad. Răzvan Theodorescu, vicepreședinte al Academiei Române și **dr. Ovidiu Cristea** directorul Institutului de Istorie „Nicolae Iorga”.

- *200 de ani de la Revoluția de la 1848* (Academia Română – Muzeul Național al Literaturii Române, 22 iunie 2021). Au susținut comunicări: **acad. Ioan Aurel Pop**, președintele Academiei Române, **prof. univ. dr. Ioan Bolovan**, membru corespondent al Academiei Române, **prof. univ. dr. Sevastian Cercel**, director al Institutului de Cercetări Socio-Umane din Craiova, prof. univ. dr. Cristian Ploscaru de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, prof. univ. dr. Ioan Cristescu, directorul Muzeului Național al Literaturii Române, și prof. dr. hab. Alin Ciupală.

Membri Secției au participat la conferințe, mese rotunde, lansări de carte, vernisaje, dezbateri publice, unde au fost moderatori, au prezentat alocuțiuni sau au susținut comunicări științifice, din care menționăm :

Prof. Ioan Bolovan, m.c.

- „Transilvania la 1821: reacții oficiale și mentalități colective”, la conferința *200 de ani de la Revoluția lui Tudor Vladimirescu*, Academia Română și Muzeul Național al Literaturii Române, București, 22 iunie 2021.
- „Anul 1881 în Transilvania. Acțiuni și consecințe”, *Conferința națională de istorie bancară „Cristian Popișteanu”*, Banca Națională a României, București, 30 iunie 2021.
- „Transilvaniei cu dragoste. Note despre unitate și unire în epoca modernă”, la *Festivalul internațional de poezie „Lucian Blaga”*, organizat de Casa municipală de cultură Sebeș, 9-10 iulie 2021.
- „Revoluția lui Tudor Vladimirescu și Transilvania”, la conferința internațională *An Epoch Treshold? The Year 1821 in the History of South-East Europe at Bicentennial*, organizată de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Academia Română, Iași, 23-24 septembrie 2021.
- „Nicolae Iorga și Transilvania”, la conferința *Români din sud-estul Transilvaniei. Istorie, Cultură, Civilizație*, organizată de Academia Română, Centrul European de Studii Covasna – Harghita și Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei. Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan”, Izvoru Mureșului, 25-26 septembrie 2021.

Prof. Ionel Câdea

- *Brăila, un oraș cosmopolit*, conferința susținută on-line în cadrul „Conexiuni” – Conferințele Academiei Române, octombrie 2021

Prof. Andrei Pippidi, m.c

- *Lumea de alaltăieri în viziunea lui N. Iorga*, comunicare la ISSEE, 8 iunie 2021 (on-line).

Acad. Ioan-Aurel Pop

- „Nicolae Iorga – un polihistor al culturii românești” la *Ziua Academiei Române. 150 de ani de la nașterea lui Nicolae Iorga*, Academia Română, București, 31 martie 2021;
- „10 mai”, la *10 mai în istoria României* (Academia Română, București – Biblioteca Academiei Române), București, 10 mai 2021;
- „Tudor Vladimirescu”, la *200 de ani de la Revoluția de la 1848* (Academia Română, București – Muzeul Național al Literaturii Române), București, 22 iunie 2021;
- „Ștefan cel Mare”, la *Serbarea de la Putna – 2021. Continuitatea unui ideal* (Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, Filiala Iași), Putna (14-16 august 2021: 15 august 2021);
- „Icoana ca speranță a sufletului” (prelegere) Universitatea *Lucian Blaga*, Facultatea de Teologie Ortodoxă *Andrei Șaguna*, Sibiu, Sibiel, 29 august 2021.
- „Neagoe Basarab”, la *Neagoe Basarab. 500 de ani de la moarte* (Academia Română, București – Muzeul Național al Literaturii Române), București, 22 septembrie 2021.

Acad. Victor Spinei

- *Evenimente marcante premergătoare Unirii Principatelor*, București (on-line Trinitas TV) 24 ianuarie 2021
- *Unirea Basarabiei cu Patria Mamă*, Primăria Municipiului Iași – 27 martie 2021
- *Perenitatea operei lui Nicolae Iorga* (Aula Academiei Române), București – 31 martie 2021
- *Distinctă prestație intelectuală – Acad. Răzvan Theodorescu* (Biblioteca Academiei Române) 19 mai 2021.
- *Monografia despre un rege controversat: Carol II* (Biblioteca Academiei Române), 15 iunie 2021
- *Necesitatea protejării monumentelor arhitecturale* (simpozionul internațional Monumentul. Tradiție și viitor, organizat de Muzeul Municipal „Regina Maria”, Iași) 30 septembrie 2021
- *Succinte conotații istoriografice* (Simpozionul „Arheologie în pandemie. Rezultate ale cercetărilor arheologice recente din România”, la Filiala Iași a Academiei Române) – 21 octombrie 2021

**

Activitatea în cadrul Comisiilor naționale de istorie aparținând Secției și a organizațiilor internaționale cărora Academia Română le este afiliată a fost redusă din motive sanitare impuse de măsurile de protecție în perioada pandemiei de Covid-19, cu excepția Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie, care a funcționat în regimul obișnuit, în acest an CNHGS împlinind 50 de ani de la înființare.

La Adunarea generală a Comitetului Internațional de Științe Istorice (ICHS)/International Committee of Historical Sciences (ICHS), organizată online, în data de 12 aprilie 2021, au participat reprezentanții Comitetului Național al Istoricilor din România (CNIR), **Prof. Ioan-Aurel Pop**, (președinte CNIR) și **Prof. Ioan Bolovan** (Secretar general al CNIR).

Între cele mai importante **premier** și **distincții** primite de membri Secției în 2021, menționăm:

- Alexandru Zub, Decorat cu Ordinul eparhial *Crucea Bucovinei*, pentru mireni, acordat de IPS Calinic, Putna (15 august 2021).

- Victor Spinei - Diploma de onoare de la *Intelligence Studies Center for Security and Applied Geopolitics* (15 mai 2021).

ACTIVITATEA UNITĂȚILOR DE CERCETARE SUBORDONATE SECȚIEI (2021)

2.

În cadrul Secției funcționează **15 unități de cercetare** (13 institute și 3 centre de cercetare, din care 1² sub egidă) în domeniile istoriei, arheologiei dar și cu departamente de istoria artei, lingvistică, filosofie, drept, psihologie, sociologie. Rapoartele de activitate ale acestora pe anul 2021 reflectă îndeplinirea în proporție de 90 la sută a planului de cercetare stabilit, prin realizarea temelor de cercetare și valorificarea acestora prin publicații.

Proiectele de cercetare cuprind colecția națională de izvoare, editarea de instrumente de lucru, editarea și traducerea izvoarelor istorice.

Între proiectele prioritare desfășurate în cadrul institutelor Secției în anul 2021 menționăm: *Documenta Romaniae Historica* (DRH) **Seria B**; *Documenta Romaniae Historica. Series C. Transilvania, vol. XVIII (1391-1393 ; Călători străini despre Țările Române până la 1800. Supliment IV; Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate; Documente consulare și diplomatice străine privitoare la domnia lui Carol I. 1866-1914; România în relațiile internaționale (secolele XIX-XX); Izvoarele Răscoalei lui Horea, Seria A. Diplomataria, vol. XII - Documentele comisiei de anchetă Jankovich; Documente privind Revoluția de la 1848-1849 în Țările Române. Seria C. Transilvania, vol. XIII (1-15 septembrie 1848); Mișcarea națională a românilor din Transilvania. Documente, vol. VIII (octombrie 1865 – decembrie 1865)*. La acestea, în cursul anului 2021 s-au adugat: *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc, Instituțiile cu preocupări de istorie de pe teritoriul României* (coordonat de Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Periodicele aferente științei istorice*

² Centrul de Studii Dunărene Muzeul Brăilei „Carol I”

românești (coordonat de Institutul de Istorie „G.Barițiu” din Cluj-Napoca), *Enciclopedia autorilor străini cu preocupări privind istoria spațiului carpato-dunărean* (coordonat de Institutul de Studii Sud-Est Europene).

3.

În cadrul unităților de cercetare din subordinea Secției își desfășoară activitatea **290** de cercetători, din care **275** au titlul de doctor, iar **53** sunt conducători de doctorat.

4.

În cadrul școlii doctorale a Academiei Române institutele au coordonat activitatea doctoranzilor înmatriculați, organizând colocvii de admitere, seminarii, comisiile de îndrumare și susținere. În 2021 au fost **45** de înmatriculări la **doctorat** și **8** în sistemul **postdoctoral**. Un număr important din totalul cercetătorilor din institutele Secției desfășoară și activitate didactică în cadrul Facultății de istorie, Facultății de Istorie și Filosofie, Facultății de limbi și literaturi străine, Facultății de Teologie Ortodoxă, Facultății de științe politice ale Universităților din București, Craiova, Iași, Cluj Napoca, unde predau cursuri și seminarii generale, la nivel de licență sau master. În Institutul de Studii Sud-Est Europene s-au desfășurat săptămânal **cursuri de limbi balcanice** (curs de limbă albaneză, curs de limbă neogreacă (2 niveluri), curs de limbă bulgară, curs de limbă sârbă și slavă veche, curs de limbă turcă osmană, curs de limbă arabă), care au ca obiectiv formarea cercetătorilor din ISSEE și din alte institute ale Academiei Române.

5. -

6.

Rezultatele științifice ale cercetătorilor din institutele subordonate Secției au fost valorificate prin publicarea a **23** de cărți și **61** de capitole în cărți/volume colective la edituri din străinătate (Springer International Publishing; Oxford, Archaeopress; Cambridge University Press, Paris Éditions de Boccard), **123** de cărți și **184** de capitole la edituri din țară, **13** cărți și **18** de capitole la Editura Academiei. **45** de articole au fost publicate în reviste ISI din străinătate, **29** în reviste ISI România și **280** de articole în reviste (B+ BDI) din România.

7.

Rezultatele excelente obținute în anul 2021 :

PUBLICAȚII

Carte de autor publicată în străinătate

- Mirel Bănică, *Gluck, Gott und Gauben. Kultur und Religion der Roma*, trad. Larisa Schippel, Frank&Timme, Berlin, 2021 (Institutul de Istorie a Religiilor)

- Viorel Achim, *Dnyeszter-melléki (transznisztriai) kényszermunka. A romák és zsidók „munkájának megszervezése” 1942 decembere és 1944 márciusa között* [Munca forțată în Transnistria. „Organizarea muncii” evreilor și romilor, decembrie 1942 – martie 1944]. Fordította Koszta Gabriella. Budapest: Kalligram, 2021, 128 p. (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

- Radu Dipratu, *Regulating Non-Muslim Communities in the Seventeenth-Century Ottoman Empire: Catholics and Capitulations*, Routledge. Taylor & Francis Group, 2021, 232 p. (Institutul de Studii Sud-Est Europene)
- Petre Guran, *Rendre la couronne au Christ. Etude sur la fin de l'idée impériale à Byzance*, Heidelberg, Herlo Verlag, (Supplementa EBPB, vol. 1), 2021, 554 p. + 92 illustrations. (Institutul de Studii Sud-Est Europene)
- Florian Bichir, *The Most Eastern Point of the battler in Nalcik 1942*, LAMBERT Academic Publishing, Berlin, 2021, 96p. (Centrul de Istorie și Civilizație Europeană Iasi)

Capitole în volume colective din străinătate

- Mihaela Timuș, „'King and Saviour': Geo Widengren's early contributions (1938-1955) to the history of Iranian religions”, in Göran Larsson (ed.), *The Legacy, Life and Work of Geo Widengren and the Study of the History of Religions after World War II*, Brill, Leiden, 2021, pp. 125-143. (Institutul de Istorie a Religiilor)
- Cătălin-Ștefan Popa, „Christliche Spiritualität in polemischen Schriften Konventionelle und nicht-konventionelle Argumente zum Gebet und Fasten in Elias von Nisibis' *Buch vom der Wahrheit des Glaubens*”, in Egbert Schlarb (ed.), *Den Orient erforschen, mit Orthodoxen leben. Festschrift für Martin Tamcke zum Ende seiner aktiven Dienstzeit* (col. *Göttinger Orientforschungen*, I. Reihe: Syriaca, vol. 60), Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2021, pp. 541-548. (Institutul de Istorie a Religiilor)
- Mioara Anton, *The Ghost of Imperialism. The Anti-Western Propaganda in the Last Years of Ceausescu's regime*, în *The Empire. Between Dispute and Nostalgia*, Emanuel Ploeanu, Gabriel Stelian Manea, Metin Omer (eds.), Peter Lang, Berlin, 2021, pp. 235-256. (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)
- Daniel Cain, *Behind the Scenes of Romanian Diplomacy: The Alexandru Gurănescu Case (1921)*, în *Romanian Diplomacy in the 20th Century. Biographies, Institutional Pathways, International Challenges*, edited by Adrian Vițalariu, Ionuț Nistor and Adrian Bogdan Ceobanu, Peter Lang, Bruxelles, 2021, p. 65-75. (Institutul de Studii Sud-Est Europene)
- Corneliu Pintilescu, *Turning Religious Practices into Political Guilt: Jehova's Witnesses in the Narratives of the Securitate File* în „The Secret Police and the Religious Underground in Communist and Pos-Communist Eastern Europe”, James A Kapaló, Kinga Povedák, (coord.), Routledge, Londra, 2021 p. 126-143 (Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca)
- Ottmar Trașcă, *Romanian-Hungarian relations and the problem of Transylvania as reflected in reports drafted by the diplomat Raoul Bossy, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Romania to Berlin (1941-1943)*, în Adrian Vițalariu, Ionuț Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu (eds.) „Romanian Diplomacy in the 20th Century. Biographies, Institutional Pathways, International Challenges Berlin-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Warszawa-Wien, Peter Lang, 2021, p. 277-314 (Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca)
- Dan Aparaschivei, *Some chest hasps of Ibida (Moesia Inferior province) (with Plates IX–XII)*, in în: L. Mihailescu-Bîrliba, I. Dumitrache (eds.), „*Persevera lucere. Studia in memoriam*

Octaviani Bounegru”, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2021, p. 269-282. (Institutul de Arheologie din Iași)

- Cîmpeanu, Liviu, *Prestige and Power: The Estates of John Hunyadi (1409-1456)*, în *Social and Administrative Elite in the Romanian Space (15th-19th Centuries)*, eds. Mihai-Bogdan Atanasiu, Cristian Ploscaru, Konstanz: Hartung-Gorre Publishers, 2021, p. 191-206. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- Derzsi, Julia, „The Border Fort and its Servants. Turnu Roșu in the 16th century”, în *From Medieval Frontiers to Early Modern Borders in Central and South-Eastern Europe*, eds. Florin Nicolae Ardelean, Liviu Cîmpeanu, Fodor Romulus Gelu, Livia Magina, Peter Lang, 2021, 20 p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- Haldenwang, Sigrid, *Siebenbürgisch-Sächsisches Wörterbuch* (Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania), în *Germanistische Dialektgeographie zu Beginn des 21. Jahrhunderts* [Geografie dialectală la începutul secolului 21], Alexandra N. Lenz und Philipp Stöckle (Hg.; Ed.), Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 2021, p. 351-380. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- Anca Șincan, *Go-Betweens and Intersections: The Communist Inspectors for Religious Denominations, a Case Study*, în Lavinia Stan, Lucian Turcescu, „Church Reckoning with Communism in Post-1989 Romania”, Lexington Books, Lanham MD, US, 2021, pp. 29-49. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Ionuț Biliuță, *Taking Archives out of the Holocaust Research: The Case of the Orthodox Perpetrators in Contemporary Romania* în Adina Babeș, Ana Bărbulescu (eds.), „Borderlands: Archives, Holocaust Research, and Education”, Wilmington: Vernon Press, 2021, pp.263-291. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Cornel Sigmirean, *Un mito nazionale: Nicolae Iorga e i romeni di Transilvania all'inizio del Ventesimo secolo / Un mit național: Nicolae Iorga și românii din Transilvania la începutul secolului XX*, în „Ritratto di Nicolae Iorga. Storico, uomo di cultura, patriota. A ottant'anni dalla sua tragica scomparsa”, a cura di Giuseppe Motta e Roxana Mihaly, Roma, Edizione Nuova Cultura, 2021, pp. 41-52. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Simon Zsolt, *The financial administration of the parish church of Brașov (Kronstadt/Brassó) in the 16th century*, in: „Common Man, Society and Religion in the 16th century/Gemeiner Mann, Gesellschaft und Religion im 16. Jahrhundert. Piety, morality and discipline in the Carpathian Basin/Frömmigkeit, Moral und Sozialdisziplinierung im Karpatenbogen”, Ed. Ulrich Wien. (Refo500 Academic Studies 67) Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2021, pp. 205-228. (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

Carte de autor publicată în țară

- Eugeniu Nistor, „Lucian Blaga – biografie și destin”, ediția a III-a, revizuită și adăugită, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 2021, 93 pagini, (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Constantin Hrehor, *Fluierul pe sub grinda lunii*, Cuvânt-înainte de Ion Mircea, Colecția *Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii*, 51, Iași, Editura Timpul, 2021, 300 p. (Institutul „Bucovina”, Rădăuți)

- Florian Bichir, *Târgu Mureș 1990: Zori însângerate* – *Conflictele interetnice din 1989 – 1990 în dosarele CNSAS*, Editura Evenimentul Zilei și Capital, 2021, 218p. (Centrul de Istorie și Civilizație Europeană Iași)

Volume editate sau coordonate în străinătate

- Valeriu Sîrbu, Maria-Magdalena Ștefan, Dan Ștefan (eds.), *A Monumental Hellenistic Funerary Ensemble at Callatis on the Western Black Sea. The Documaci Tumulus*, vol. I, Archaeopress Archaeology, Oxford, 2021, 342 pagini (ISBN 987-1-78969-436-9); (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”)

- Daniela Dumbravă, Bogdan Tătaru-Cazaban (eds.), *In-cognita: Ioan Petru Culianu's Approaches to Religion*, Zetabooks, București, 2021 (Institutul de Istorie a Religiilor)

- Ioan-Gabriel Alexandru (ed.), Konstantinos Harmenopoulos *De haeresibus*, Heidelberg, Herlo Verlag, (*Supplementa EBPB*, vol. 3), ca 150 p. (sub tipar) (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- Ioana Feodorov, Bernard Heyberger, Samuel Noble (ed.), *Arab Christians between the Ottoman Levant and Eastern Europe*, Leiden – Boston, Brill (Arabic Christianity. Texts and Studies), 2021, 358 p. (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- M. M. McCarty/M. Egri (eds.), *The Archaeology of Mithraism. New Finds and Approaches to Mithras-worship*. Peeters Publishers, Leuven 2020 [2021], ISBN: 978-904-294-352-0. (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca)

- Găzdac, C./Melchart, W./Pollhammer, E., *Regalianus und Dryantilla – Eine numismatische Spurensuche im Internet*. St. Pollten, 111 p. (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca)

- O'Connor, Paul; Bența, Marius Ion, *The Technologicalisation of the Social: A political anthropology of the digital machine*, London/New York: Routledge, 2021 (Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca)

Volume editate sau coordonate în țară

- Costică Asăvoaie, Viorel Butnariu, Laurențiu Chiriac, Ruxandra Maxim-Alaiba, Aurel Vîlcu, *Curtea Domnească Vaslui. Descoperiri monetare*, Editura Pim, Iași, 2020, 67 pagini+CD (ISBN 978-606-13-5967-7) (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”)

- „Les anges des nations. Les hypothèses herméneutiques de Ioan Petru Culianu”, Daniela Dumbravă, Bogdan Tătaru-Cazaban (eds.), *In-cognita: Ioan Petru Culianu's Approaches to Religion*, Zetabooks, București, 2021 (Institutul de Istorie a Religiilor)

- *Documenta Romaniae Historica B. Țara Românească*, vol. 41 (1656), ed. Violeta Barbu, Gheorghe Lazăr, Oana Rizescu, Elena Bedreag, Ovidiu-Victor Olar, Editura Academiei Române, București, 2021 (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

- Dionisie Areopagitul, *Despre ierarhia cerească*, ediție bilingvă, traducere din limba greacă, studiu introductiv, note și glosar de Marilena Vlad, Iași, Polirom, 2021, 344 p (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- *România 1945–1989. Enciclopedia regimului comunist, (S-Ș)*, coord. Octavian Roske, Editura INST, București 2021, 663 p. (Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului)

- Găzdac, C./Cociș, S., *Roman coin hoards and single coin finds from the territory of Covasna County* [Coins from Roman Sites and Collections of Roman Coins from Romania 15], Mega Publishing House, Cluj-Napoca, 2021, 72 p. (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca)

- V. Cojocaru, A.-I. Pázsint (eds.), *Migration and Identity in Eurasia: From Ancient Times to the Middle Ages*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021 (Pontica et Mediterranea X), 300 p. (Institutul de Arheologie Iași)

- C.-E. Ursu, A. Poruciuc, C.-M. Lazarovici, Gh. Lazarovici and A. Kovacs (eds.), *Symbols and Signs Through Millenia. In memory of Harald Hauptmann*, Muzeul Național de Istorie a Bucovinei, Academia Română-Filiala Iași, Institutul de Arheologie Iași, Ed. K. A. Romstorfer, Suceava, 2021, 364 p. (Institutul de Arheologie Iași)

- L. Pîrnău, G. Bilavski, L. Bejenaru, V.-M. Groza (eds.), *Alimentație și demografie în Moldova din evul mediu până în epoca modernă: abordări interdisciplinare*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021, 320 p. (Institutul de Arheologie Iași)

- Andrei Cușco, Flavius Solomon, Konrad Clewing, (eds.), *Migration and Population Politics during War(time) and Peace(time): Central and Eastern Europe from the Dawn of Modernity to the Twentieth Century*. Editura Mega, Cluj-Napoca, 2021. 411 p. (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași)

- *Istoria Catedralei și a ansamblului mitropolitan din Iași*, (ed.) Petronel Zahariuc și Daniel Isai, Editura Doxologia, Iași, 2021, 988 p. (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași)

- Philippe Henri Blasen, *Ein Konsulat für die Tiroler Untertanen. Die österreichische Gemeinschaft in Esch/Alzette und die konsularische Vertretung Österreich-Ungarns in Luxemburg (1880-1919)*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2021, 221p. (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași)

- Sebastian CerCEL, Georgeta Ghionea (coord.), *1821-2021. Bicentenarul revoluției conduse de Tudor Vladimirescu*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun (CNCS B), 2021, 294p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu Plopșor”, Craiova)

- *Monarhia Habsburgică (1848–1918)*. Vol. II, *Popoarele Imperiului*, ediție în limba română coordonată și îngrijită de Rudolf Gräf, traducere de Loránd Mádly, Raluca Nelepcu, Nicolae Teșculă și Ioana Florea, Cluj-Napoca: Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Iași: Polirom, 2021, 400 p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- *Monarhia Habsburgică (1848–1918)*. Vol. III, *Problema națională*, ediție în limba română coordonată și îngrijită de Rudolf Gräf, traducere de Iosif Marin Balog, Loránd Mádly, Raluca Nelepcu, Daniela Stanciu-Păscărița și Nicolae Teșculă, Cluj-Napoca: Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Iași: Polirom, 2021, 292 p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- Cornel Sigmirean (coord), *Între tradiție și modernitate: elitele din România în „secolul cel scurt”*, volum în curs de apariție (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Iulian Boldea (coord.), *The Reflexes of Globalisation. Identity and Dialogue in an Intercultural World*, Arhipelag XXI Press, 2021 (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Maria Costea, Simion Costea (coordonatori), *Diplomație și actori geopolitici în epoca interdependenței complexe*, Cluj Napoca, Editura Napoca Star, 2021, 251 p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Berekméri Árpád Róbert, László Lóránt, Pál-Antal Sándor, Sebestyén Mihály, Simon Zsolt (ed.), *Maros megye és Marosvásárhely történetéből (Din istoria județului Mureș și a Târgu Mureșului)*, vol. V, Târgu Mureș, Editura Mentor Könyvek, 2021, 410 pag. (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

- Ștefan Purici, Ștefănița-Mihaela Ungureanu, Marian Olaru, Ovidiu Bătă, Cristian-Alexandru Boghian, Carol Mohr, *Case tradiționale din Bucovina*, Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2021, 149 p. (Institutul „Bucovina”, Rădăuți)

- *Centrul de Studii Transilvane 1991-2021*, volum îngrijit de Alexandru Șimon, Editura Academiei Române - Centrul de Studii Transilvane în coeditare cu Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2021, 196 p. (Centrul de Studii Transilvane Cluj-Napoca)

- Ioan Degău (coordonator), *Beiușul și lumea lui: Studiu*. Vol. 6, *Oameni de seamă din Țara Beiușului*, cuvânt înainte de Ioan Bolovan, Editura Academiei Române. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2021 (Centrul de Studii Transilvane Cluj-Napoca)

Articole în reviste ISI din străinătate

- Marie Balasse, Rosalind Gillis, Ivana Živaljević, Rémi Berthon, Lenka Kovačiková, Denis Fiorillo, Rose-Marie Arbogast, Adrian Bălășescu, Stéphanie Bréhard, Éva Á. Nyerges, Vesna Dimitrijević, Eszter Bánffy, László Domboróczki, Arkadiusz Marciniak, Krisztián Oross, Ivana Vostrovská, Mélanie Roffet-Salque, Sofija Stefanović, Maria Ivanova, *Seasonal calving in European Prehistoric cattle and its impacts on milk availability and cheese-making*, Scientific Reports, 11, 2021, 11 pagini. (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”)

- Cătălin-Ștefan Popa, „*They are Called Enemies of the Truth for the Magnitude of their Lie*. Literary Strategies for Re-framing the Confessional Borders in Elijah of Nisibis’ Kitāb al-burhān ‘alā ṣaḥīḥ al-īmān”, în *Journal of Eastern Christian Studies* 73.3-4 (2021), pp. 159-190 (Institutul de Istorie a Religiiilor)

- Mircea Duluș, *Philip-Philagathos’ allegorical interpretation of Heliodorus’ Aithiopika: Eros, mimesis and scriptural anagogical exegesis*, în „Byzantinische Zeitschrift”, 114 (2021), p. 1037–1078 (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- Ștefan Dorondel, Stelu Șerban, Marian Tudor, *Ecological Restoration in “Liquid Societies”. Lessons from Eastern Europe*, în „Nature and Culture”, Volume 16, Issue 2, Summer 2021, p. 86–117 (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- Alexander Rubel, *Philosophers’ path or cult road? The Peripatos on the slopes of the Akropolis and Lykourgos’ policy of renewal*, in „*The Annual of the British School at Athens*”, 116 (2021), p. 167 - 178. (Institutul de Arheologie Iași)

- Alexander Rubel, *Dakerblut. Die Diskussion um den dakischen Herkunftsmuthos der Rumänen während der Zwischenkriegszeit und ihre Auswirkungen auf die Gegenwart*, in „*Antike & Abendland*”, 67, 2021, p. 193-222. (Institutul de Arheologie Iași)

- Oana Andreia Sâmbrian, Marta Pilat Zuzankiewicz (coord.), *España y Europa Centro-Oriental en el Siglo de Oro* (Spania și Europa centro-orientală în Secolul de Aur), număr special al „Hipogriфо. Revista de literatura y cultura del Siglo de Oro”, 2021, 206 p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu Plopșor”, Craiova)

- Arina Acatrinei, Ioana Rusu, Cristina Mircea, Cezara Zagrean-Tuza, Emese Gál, Doru Paces, Ila, Oana Gâza, Claudia Urduzia, Zeno Karl Pinter, Catalin Dobrinescu, Vitalie Bodolica, Adela Pintea and Beatrice Kelemen, *Shedding Light on the Dark Ages: Sketching Potential Trade*

Relationships in Early Medieval Romania through Mitochondrial DNA Analysis of Sheep Remains, în „Diversity 2021”, 13, 208 (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- Ionuț Biliuță, *Constructing fascist hagiographies: The genealogy of the prison saints movement in contemporary Romania*, „Contemporary European History” (Decembrie 2021): p. 1-21 (Institutul de Cercetări Socio-Umane, „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

Articole în reviste ISI din țară

- Petre Guran, *Funcția „imperială” a limbii române*, în „Philologica Jassyensia”, an XIV, nr. 1 (33), 2021, p. 103-117 (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

- Cornel Sigmirean, *Petru Maior: Intellectual Itinerary: Blaj–Rome–Vienn*, în „*Transylvanian Review /Revue de Transylvanie*”, Vol. XXX, No. 2 Summer 2021, 19-30. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)

8.

Cercetătorilor din institutele aparținând Secției le-au fost acordate **premiu și distincții** din care menționăm:

Sorin Cociș (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj – Napoca) - **Premiul „Vasile Pârvan”, al Academiei Române**, pentru lucrarea *The Brooch Workshops from Dacia and the other Danubian Provinces of the Roman Empire (1st c. BC – 3rd c. AD)*.

Aurel Rustoiu (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj - Napoca) - **Premiul „George Barițiu” al Academiei Române** pentru lucrarea *Archaeological explorations of magic and witchcraft in Iron Age Transylvania*.

Adrian Bălășescu (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”) - **Premiul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice – (UEFISCDI)** pentru articolul Marie Balasse, Rosalind Gillis, Ivana Živaljević, Rémi Berthon, Lenka Kovačiková, Denis Fiorillo, Rose-Marie Arbogast, Adrian Bălășescu, Stéphanie Bréhard, Éva Á. Nyerges, Vesna Dimitrijević, Eszter Bánffy, László Domboróczki, Arkadiusz Marciniak, Krisztián Oross, Ivana Vostrovská, Mélanie Roffet-Salque, Sofija Stefanović, Maria Ivanova, *Seasonal calving in European Prehistoric cattle and its impacts on milk availability and cheese-making*, Scientific Reports, 11, 2021, 11 p.

Adrian Bălășescu, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” - **Premiul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice – (UEFISCDI)** pentru articolul Magdalena Niedziałkowska, Karolina Doan, Marcin Górny, Maciej Sykut, Krzysztof Stefaniak, Natalia Piotrowska, Bogumiła Jędrzejewska, Bogdan Ridush, Sławomira Pawełczyk, Paweł Mackiewicz, Ulrich Schmöcke, Pavel Kosintsev, Daniel Makowiecki , Maxim Charniauski, Dariusz Krasnodębski, Eve Rannamäe, Urmas Saarma, Marine Arakelyan, Ninna Manaseryan, Vadim V. Titov, Pavel Hulva, Adrian Bălășescu, Ralph Fyfe, Jessie Woodbridge, Katerina Trantalidou, Vesna Dimitrijevic, Oleksandr Kovalchuk, Jarosław Wilczyński, Theodor Obadä, Grzegorz Lipecki, Alesia Arabey, Ana Stanković, *Winter temperature and forest cover have shaped red deer distribution in Europe and the Ural Mountains since the Late Pleistocene*, Journal of Biogeography, 48, 2021, 1, p. 147-159.

Cornel Sigmirean (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș
- **Cetățean de Onoare** al Municipiului Târgu Mureș

Eugeniu Nistor (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș)
Distincția de Excelență –oferită de Primăria Municipiului Sebeș și a Centrului Cultural „Lucian Blaga”, „în semn de recunoștință pentru prestigioasa activitate de promovare a operei lui Lucian Blaga”, acordată în cadrul Festivalului „Lucian Blaga”, 9-11 iulie, 2021.

Eugen Ciurtin (Institutul de Istorie a Religiilor) - Acordarea titlului onorific de **Associate Professor in Buddhist Studies** de către Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University, Bangkok, Regatul Thaiandei.

Petronel Zahariuc (Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași), **Diploma de excelență**, pentru rezultate deosebite obținute în activitatea de cercetare științifică, acordată de Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (25 octombrie 2021).

Dumitru-Alexandru Aioanei (Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași), **Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor** conferită de Comisia de Istorie a Orașelor din România și Asociația „Civitas Nostra”, pentru volumul *Moldova pe coordonatele economiei planificate* (1 iulie 2021)

9.

În cursul anului 2021 cercetătorii din institutele Secției de Științe Istorice și Arheologie au colaborat în **66** proiecte de cercetare cu academii, universități, muzee, biblioteci, arhive din străinătate (*Anglia, Austria, Bulgaria, Cehia, China, Elveția, Franța Georgia, Germania, Grecia, Italia, Moldova, Mexic, Portugalia, Polonia, Rusia, Serbia, Spania, Slovacia, SUA, Turkmenistan, Ucraina, Ungaria*) și peste **27** din țară. Institutele au fost vizitate de **4** specialiști din străinătate, numărul colaborărilor externe și interne (deplasări pentru stagii de documentare, burse de studiu) efectuate de cercetătorii din institute fiind de **24**.

Institutele participă prin cercetătorii săi în peste 80 de organizații naționale și internaționale, comisii/sociații de specialitate, redacții științifice, evaluare de proiecte, coordonare de colecții științifice.

10.

În cursul anului 2021 institutele au organizat, în cea mai mare parte on-line, **181** manifestări științifice (conferințe, sesiuni, mese rotunde, expoziții) și au susținut **545** comunicări.

11.

În anul 2021 institutele Secției de Științe Istorice și Arheologie au derulat activități de cercetare și evaluare, fiind coordonate **49** de proiecte și granturi cu finanțare națională și internațională (ERC, COST, UEFISCDI, GAR, proiecte cu finanțare locală) și au încheiat **147** rapoarte de interes public (contracte de cercetare arheologică, rapoarte întocmite la cererea autorităților în legătură cu cercetări arheologice preventive, diagnostic sau supraveghere arheologică, evaluări ale unor bunuri de patrimoniu, studii istorice de specialitate, evaluări ca parte a diferitelor comisii de specialitate naționale și regionale). De asemenea, **38** de șantiere arheologice se află sub coordonarea științifică a institutelor de arheologie.

12.

Alte rezultate remarcabile

Consolidarea și restaurarea **ansamblului Casa Macca** și organizarea și evidența colecțiilor, pentru care au fost aprobate credite la Ministerul Culturii, în cadrul programului derulat prin Institutul Național al Patrimoniului, lucrările urmând a se desfășura pe durata a patru ani. Piesele lapidariului din curtea ansamblului Casa Macca au fost evacuate la Casa Academiei, operație coordonată de *Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”*, pentru care au fost consumate credite provenind în special din veniturile proprii ale institutului, care este deținătorul unui patrimoniu științific și cultural de o deosebită valoare, ilustrat prin sediul central (Casa Macca – monument de arhitectură), colecțiile de piese arheologice și numismatice, lapidariul, fondul de carte al bibliotecii, arhiva istorică a Institutului, arhiva fotografică și arhiva repertoriului arheologic al României.

Revista Institutului de Arheologie din Iași, *Arheologia Moldovei*, a fost clasificată în competiția CNCSIS pe primul loc între revistele de specialitate, fiind înscrisă în categoria CNCSIS A.

Fondarea și publicarea periodicului internațional *The Syriac Annals of the Romanian Academy* [SARA] 1 (2020-2021), Cătălin-Ștefan Popa (editor-in-chief), sub auspiciile Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române.

Participarea la întâlnirea cu experții externi ai Comisiei Europene, organizat de MCID, pentru prezentarea proiectului ISSEE TYPARABIC-883219-2019 ERC AdG-Horizon 2020 – 28 septembrie 2021. (Ioana Feodorov, CSI, Institutul de Studii Sud Est Europene)

În concluzie, putem aprecia activitatea desfășurată de Secția de științe istorice și arheologie ca fiind meritorie.

Președinte Secție,
Acad. Victor Spinei

Secretar Secție,
Insp. 1 A, Alina Bălan

14 decembrie 2020